

Vadehavet

Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering af forslag til Nationalparkplan Vadehavet 2025 - 2030

Vadehavet

Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering af forslag til Nationalparkplan Vadehavet 2025 - 2030

Rekvirent	Nationalpark Vadehavet
Rådgiver	WSP A/S Linnes Alle 2 2630 Taastrup
Projektnummer	22005337
Forfattere	Claus Goldberg, Erik Mandrup Jacobsen
Revisionsnr.	1
Godkendt af	LESC
Udgivet	19-10-2024

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE VEDR. MILJØVURDERING AF NATIONALPARKPLAN VADEHAVET 2025-2030	4
1.1. Indledning	4
1.2. Integration af miljøhensyn i planen herunder vurdering af indkomne høringssvar.	7
1.3. Valget af planlægning i forhold til alternativer.....	8
1.4. Overvågning af miljøpåvirkninger.	8

1. SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE VEDR. MILJØVURDERING AF NATIONALPARKPLAN VADEHAVET 2025-2030

1.1. Indledning

Miljøvurdering af "Forslag til Nationalparkplan for Nationalpark Vadehavet for perioden 2025 – 2030" er gennemført i perioden fra marts til juli 2024. Miljøvurderingen fastlægger, beskriver og vurderer den sandsynlige væsentlige påvirkning på miljøet af planens gennemførelse.

Miljøvurderingen har siden været i høring sammen med planforslaget for nationalparken i perioden fra 17. maj til 9. august 2024. Høringen blev annonceret på nationalparkens hjemmeside www.nationalparkvadehavet.dk, hvor det blev anført, at der var mulighed for at læse hvilke aktiviteter og projekter, nationalparken vil arbejde med de kommende seks år. Det blev i planen anført, at den blandt andet bygger på tidligere erfaringer og de mange bidrag fra idefasen. Denne forløb i perioden fra 1. januar 2024 til 31. marts 2024. Der blev som en del af idefasen afholdt borgermøder i de kommuner, der direkte berøres af planen. Der indkom i løbet af idefasen over 450 input, ideer og forslag.

I introduktionen til høringen af planen i perioden maj til august blev planens seks indsatsområder beskrevet. Proceduren for indsendelse af bemærkninger var beskrevet og høringsmaterialet bestod af selve planen, miljøvurderingen og et idekatalog relateret til indsatsområderne.

Der er i den periode indkommet 21 høringssvar til forslaget, der er samlet og behandlet i et dokument af nationalparkens sekretariat til behandling på møde i nationalparkbestyrelsen. Der er i dokumentet en beskrivelse af kommentarer og foreslået reaktion. Bestyrelsen drøftede de indkomne høringssvar på bestyrelsesmøde og besluttede hvilke justeringer, der skulle ske af planforslaget.

Selve processen omkring miljøvurdering indeholder fem faser, hvor den første vedrører fastlæggelse af planens indhold med efterfølgende høring i den såkaldte idefase. Anden fase er udarbejdelse af miljørapport, tredje fase høringsperiode og fjerde fase endelig vedtagelse af planen med baggrund i miljørapport, bemærkninger fra høring, og den sammenfattende redegørelse. Femte fase er realiseringen af planens elementer og overvågning af gennemførelsen af disse.

Vadehavet Nationalpark -
Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering af forslag til Nationalparkplan Vadehavet 2025 - 2030

Det følger af Lov om miljøvurdering af planer og programmer,¹ at Nationalparkfonden skal udarbejde den sammenfattende redegørelse, der offentliggøres samtidig med den godkendte plan og som skal indeholde:

- hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.²

De 21 indkomne høringssvar er kommet fra en række forskellige interessenter, det er opgjort i Tabel 1.

Tabel 1 Oversigt over bemærkninger fordelt på interessenter, med angivelse af antal.

Bemærkninger fra	Antal
Statslige Institutioner, ministerier, styrelser,	8
Interesseorganisationer, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Idrætsforbund, DOF, DN, Friluftsrådet	2
Kommuner, (Varde, Esbjerg, Tønder)	3
Foreninger, lokale, centre, Universiteter	6
Lodsejere, borgere	2
I alt	21

I nedenstående Tabel 2 er angivet de centrale emner i de indkomne bemærkninger. Oversigten er ikke fuldstændig dækkende, idet flere interessenter har indsendt bemærkninger vedrørende en række forskellige forhold.

---

¹ LBK nr. 448 af 10 maj 2017. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

² De fire bullets er citeret fra loven. Nationalparken er i henhold til loven planmyndighed for udarbejdelse af nationalparkplanen.

**Vadehavet Nationalpark -
Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering af forslag til Nationalparkplan Vadeha-
vet 2025 - 2030**

Tabel 2 Oversigt over indkomne bemærkninger. De væsentligste er valgt for hver interessant. Der er for adskillige høringssvar angivet flere emner, hvorfor det samlede antal bemærkninger overstiger antallet af høringssvar.

Bemærkning vedrører	Antal
Videre inddragelse	8
Bæredygtighed, klima	6
Naturbeskyttelse, naturforvaltning	5
Turisme, friluftsliv	4
Kulturhistoriske interesser	3
Rettelsesforslag	3
Ingen bemærkninger (!)	3
Formidling	2
Espoo, Verdensarv	2
Informationsmateriale, stiadgang, porte m.m.	2
Jagt, fiskeri	2
Landbrug og fiskeri	1
Befolkning og sundhed	1

Det fremgår af Tabel 2, at mange af de indkomne bemærkninger vedrører overordnede emner som bæredygtighed, påvirkninger fra klimaændringer, naturbeskyttelse og -forvaltning og den rekreative og turismemæssige udnyttelse af nationalparken. Der er desuden en række rettelsesforslag og efterlysning af forstærkelse af indsatsen i forhold til en række specifikke emner.

Generelt er de indkomne høringssvar positive og konstruktive, selvom der også er kritiske bemærkninger. Det kan f.eks. være fra grønne organisationer, der ønsker et højere ambitionsniveau i forhold til de særlige interesser, den pågældende forening varetager.

Bemærkningerne er, ligesom svarene fra parkens sekretariat, kendetegnet ved et udtrykt ønske om fortsat fremtidigt samarbejde. Der er otte høringssvar der direkte understreger ønsket om at blive inddraget i den fortsatte gennemførelse af specifikke aktiviteter, der er omfattet af planen.

Bemærkninger er primært rettet mod nationalparkplanlægningen, der er ikke bemærkninger specielt relateret til den medsendte miljøvurdering. En enkelt undtagelse her vedrører Espoo konventionen og høring i forbindelse med grænseoverskridende påvirkninger ved gennemførelse af særlige aktiviteter, der er beskrevet i planen. Det er her vurderingen at det ikke medfører nogen ændringer i miljøvurderingen, idet der som udgangspunkt er tale om rammer for aktiviteter og ikke detaljerede specifikke projekter der ønskes gennemført. Det betyder ikke at der ikke vil kunne være dialog om særlige aktiviteter, der kan vurderes at have grænseoverskridende effekter, der vil kunne finde sted under det trilaterale vadehavssamarbejde. Det vurderes at det også

for disse aktiviteter vil være overflødig at gennemføre en egentlig Espoo høring. Det svarer til den hidtidige praksis, der har været anvendt af Nationalpark Vadehavet.

1.2. Integration af miljøhensyn i planen herunder vurdering af indkomne hørings-svar.

Formålet med Nationalpark Vadehavet er

- 1) at bevare, styrke og udvikle naturen, dens mangfoldighed, sammenhæng og dynamik, især for de internationalt betydningsfulde lavvandede havområder, vadeflader, marskenge og øvrige kystnære naturarealer,
- 2) at bevare og styrke de landskabelige og geologiske værdier i det unikke vadehavslandskab,
- 3) at bevare og styrke nationalparkens kulturhistoriske værdier,
- 4) at styrke mulighederne for særlige naturoplevelser, kulturhistoriske oplevelser og friluftsliv i vadehavslandskabet,
- 5) at styrke forskning, undervisning, naturvejledning og formidling af vadehavslandskabets værdier,
- 6) at understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet, med respekt for beskyttelsesinteresserne, og således at der fortsat kan drives og udvikles landbrug og fiskeri og
- 7) at bidrage til en koordineret udvikling af det dansk-tysk-nederlandske vadehavsområde.

Formålet er med andre ord i høj grad centreret omkring miljøhensyn. Det gælder helt specifikt formålene 1, 2, 3 og 7. Disse miljøhensyn balanceres så i forhold til de øvrige formål omkring naturoplevelser, forskning, undervisning og udvikling af lokalsamfundet. Disse formål tager dog som udgangspunkt også hensyn til miljøet og kan bidrage til en forstærket forståelse og interesse for miljøet.

Det fremgår af planen, at der er en meget lang række forslag og initiativer, hvor formålet med nationalparken er varetaget og hvor miljøhensyn er integreret.

Det kan her fremhæves, at nationalparken indeholder meget store landskabelige værdier og særegne landskabstyper, hvor aktiviteter i planen målrettet ønsker at fremhæve disse værdier. Dyr- og plantelivet er rigt i nationalparken, og planen tilsigter at pleje udpegede naturtyper og fremme en bedre forvaltning af udvalgte arter. Miljøhensyn handler også om sikring af fri dynamik i naturen, bevarelse af de nævnte landskaber, reduktion af forurening og invasive arter. I relation til kulturhistoriske værdier er fokus at bevare og sikre disse og fremme samarbejde med videnskabelige institutioner, øge informationsvirksomheden omkring værdierne og for udvalgte steder renovere og rekonstruere den kulturhistoriske arv. Friluftsliv og formidling støttes med øgede muligheder gennem en række initiativer, og endelig er der i planen beskrevet aktiviteter målrettet lokalsamfund, erhverv og turisme. Blandt yderligere miljøhensyn

kan særligt fremhæves den særlige vægt, der lægges på samarbejde og muligheden for at få støtte til miljøhensyn fra organisationer, institutioner og andre interessenter. Som det fremgår af både planen og miljøvurderingen er samarbejdet essentielt for at sikre mange af de aktiviteter der gennemføres.

Idefasen medførte en meget lang række forslag, der blev indarbejdet i udkastet til planen. Udkastet er karakteriseret ved, at der i høj grad indenfor nationalparkens formål er taget miljøhensyn. I den seneste høring, med de nævnte 21 høringssvar, har flere af disse medført mindre ændringer eller præciseringer i planens tekst. Der er dog også enkelte bemærkninger, der er afvist, enten fordi de var i modstrid med nationalparkens formålsparagraffer, eller i nogle tilfælde fordi det er vurderet, at der var tale om forslag, der ikke havde tilstrækkelige miljøhensyn.

Samlet vurderes det, at nationalparkplanen indeholder en lang række initiativer og aktiviteter, der vil kunne bidrage positivt ift. at fremme nationalparkens formål og sikre integration af miljøhensyn. Omfanget af den positive påvirkning vil selvfølgelig afhænge af et fortsat frugtbart og positivt samarbejde med nationalparkens mange interessenter. Det vurderes yderligere, at de få og oftest formuleringsmæssige ændringer, der er sket i teksten til nationalparkplanen, ikke ændrer ved de konklusioner og vurderinger, der er indeholdt i miljøvurderingen af planen. Høringsperioden har på denne baggrund ikke medført et behov for at foretage tekstændringer i miljøvurderingen.

1.3. Valget af planlægning i forhold til alternativer.

Det er klart, at der vil være mange alternative initiativer og aktiviteter til den foreslåede plan. Miljørapporten peger dog ikke på særlige initiativer, der savnes i planlægningen, og det opfattes som væsentligt, at mange af de foreslåede aktiviteter er udviklet med baggrund i forslag fra interessenter eller bygger på direkte samarbejde med disse, for at kunne blive implementeret succesfuldt. Der er heller ikke i den seneste høringsperiode fremkommet bemærkninger med et omfang og en detaljeringsgrad, der kan vurderes som værende et reelt alternativ til planlægningen.

I miljøvurderingen er 0-alternativet, at der ikke udarbejdes en ny nationalparkplan, kun behandlet ganske kort. Det skyldes, at der i forhold til bekendtgørelsen for nationalparken er et formelt krav om udarbejdelse af en plan. Manglende udarbejdelse af en plan er derved ikke et reelt alternativ.

1.4. Overvågning af miljøpåvirkninger.

Det fremgår af Bekendtgørelse for Nationalpark Vadehavet at udviklingen af nationalparken skal ske i samspil med omgivelserne og at Nationalparkfonden skal følge og evaluere nationalparkens udvikling.³

---

³ Bekendtgørelse om Nationalpark Vadehavet. Bek 1159 30/09/2010.

**Vadehavet Nationalpark -
Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering af forslag til Nationalparkplan Vadeha-
vet 2025 - 2030**

Det er indbygget i planen, at der for flere af aktiviteterne skal ske evaluering af effekterne og en overvågning af påvirkningen af gennemførelsen af disse. Det gælder f.eks. overvågning af naturværdier sammen med forskningsinstitutioner. Der vil også være aktiviteter omkring overvågning af enkelte arter eller naturtyper. Der foregår også udenfor nationalparkens regis overvågning gennem det nationale overvågningsprogram NOVANA, det trilaterale overvågningsprogram TMAP, overvågning af fredede og på anden måde beskyttede arealer m.m.

Nationalparkplanlægningen sker gennem en gentagen proces, hvor der i forbindelse med forberedelse og udarbejdelse for en ny planperiode sker en evaluering af resultaterne af indsatsen fra den forudgående periode. Det vil være en naturlig del af processen, når planen for perioden 2025 - 2030 skal erstattes af en ny nationalparkplan.